

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. Директора

Харківського соціально-економічного фахового коледжу

(назва закладу освіти)

(підпис)

ОЛЬГА ГАЛКІНА

(прізвище, ініціали)

ЗВІТ

ПРО РОБОТУ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ ХАРКІВСЬКОГО СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ У 2023 Р.

На виконання Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про фахову передвищу освіту», Закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту», «Положення про психологічну службу у системі освіти України» (Наказ Міністерства освіти і науки України від 22 травня 2018 року № 509), Наказу Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 № 1646 «Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти», Наказу Міністерства освіти і науки України від 26.02.2020 № 293 «Про затвердження плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладах освіти», Листа МОН від 14.08.2020 № 1/9-436 «Про створення безпечного освітнього середовища в закладі освіти та попередження і протидії булінгу (цькуванню)», Листа Міністерства освіти і науки України від 18.07.2019 № 1/9-462 «Про пріоритетні напрями роботи психологічної служби у системі освіти на 2019-2020 н. р.», Листа ІМЗО від 27.07.2020 № 22.1/10-1495 «Про пріоритетні напрями роботи психологічної служби у системі освіти на 2020/2021 н. р.», Листа МОН України від 21.08.2023 №1/12492-23 «Про пріоритетні напрями роботи психологічної служби у системі освіти у 2023/2024 навчальному році», Листа Міністерства освіти і науки України «Про типову документацію працівників психологічної служби у системі освіти України», Листа ІМЗО від 25.05.2020 № 22.1/10-1065 «Щодо проведення Всеукраїнського моніторингового дослідження «Надання допомоги дітям, постраждалим від військових дій і внутрішньо переселеним особам в діяльності психологічної служби», Листа МОН України від 23.09.2021 № 4/793-21 «Щодо проведення в закладах освіти Всеукраїнського тижня з протидії булінгу», Листа МОН України від 04.04.2022 № 1/3872-22 «Про методичні рекомендації «Перша психологічна допомога. Алгоритм дій», Листа МОН України від 18.03.2022 № 1/3544-22 «Про забезпечення освітнього процесу в закладах позашкільної освіти під час дії воєнного стану», Листа МОН України від 03.11.2023 № 1/17310-23 «Щодо окремих питань організації освітнього процесу в умовах воєнного стану», Листа МОН України від 18.04.2023 № 1/5449-23 «Щодо проведення в закладах освіти правопросвітницьких заходів до Міжнародного дня протидії булінгу (День боротьби з цькуванням)», Листа МОН України від 31.08.2023 № 1/13094-23 «Про організацію освітнього процесу дітей з особливими освітніми потребами у 2023/2024 навчальному році», Листа ІМЗО від 24.03.2023 № 21/08-425 «Про проект «Психосоціальна і емоційна підтримка та поліпшення громадських служб психічного здоров'я», Листа ІМЗО від 14.04.2022 № 22.1/10-446 «Про створення супервізійної підтримки для педагогічних працівників», Листа МОН України від 04.10.2023р. №1/15265-23 «Про реалізацію проекту Міністерства освіти і науки України «Психологічна підтримка та психологічна допомога на всіх рівнях освіти», Листа ІМЗО від 09.06.2020 № 22.1/10-1205 «Про курси підвищення кваліфікації практичних психологів і соціальних педагогів за рахунок коштів державного бюджету» та інших нормативних документів, Положення про

професійний стандарт за професією «Практичний психолог», Етичного кодексу психолога, у Харківському соціально-економічному фаховому коледжі, відповідно до статті 76 Закону України «Про освіту», функціонує психологічна служба, до складу якої входять: практичний психолог, що відповідає за психологічне забезпечення освітнього процесу та соціальний педагог, який здійснює соціально-педагогічний патронаж.

У своїй діяльності психологічна служба Харківського державного соціально-економічного коледжу керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про вищу освіту», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю», «Про охорону дитинства», «Про соціальні послуги», іншими законами України, постановами Верховної Ради України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України, Етичним кодексом психолога, Положенням про психологічну службу у Харківському державному соціально-економічному коледжі.

Основними напрямками діяльності практичного психолога психологічної служби ХДСЕК з учасниками освітнього процесу є діагностика, профілактика, корекція, навчальна діяльність, консультування, просвіта.

У межах Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?» за ініціативою першої леді України Олени Зеленської та на виконання положень Листа МОН України від 04.10.2023р. №1/15265-23 «Про реалізацію проєкту Міністерства освіти і науки України «Психологічна підтримка та психологічна допомога на всіх рівнях освіти», у Харківському соціально-економічному фаховому коледжі у 2022-2023 та 2023-2024 навчальних роках проведені та заплановані ряд заходів, пов'язаних з охороною ментального здоров'я та психологічною підтримкою учасників освітнього процесу, бо піклування про ментальне здоров'я має бути на часі для кожного українця.

Зокрема, такі заходи мали на меті та передбачали:

- Проведення просвітницьких роботи, направленої на усвідомлення учасниками освітнього процесу необхідності піклуватись про своє ментальне здоров'я та здоров'я близьких людей,

- На сайті коледжу створений Кабінет психолога, на сторінці Фейсбук «Харківський соціально-економічний фаховий коледж» були розміщені публікації: «10 жовтня – Всесвітній день психічного здоров'я»; «Попіклуйтесь про своє ментальне здоров'я»; «Про позитивне мислення та ресурсний стан»; «Кризова психологічна допомога у часи війни: що корисно знати і практикувати»; «Критичне мислення: історія про склянку води», «Про критичне мислення»; Готується публікація у Фейсбуці та ZOOM-конференція на тему: «Критичне мислення як механізм протидії маніпуляціям».

- З метою посилення системної профілактичної та просвітницької роботи щодо протидії різних видів булінгу, профілактики девіантної поведінки та у відповідності до вимог Наказу Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 № 1646 «Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти», Наказу Міністерства освіти і науки України від 26.02.2020 № 293 «Про затвердження плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладах освіти», Листа МОН України від 07.08.2018 р. №1/9-486, листа МОН від 14.08.2020 № 1/9-436 «Про створення безпечного освітнього середовища в закладі освіти та попередження і протидії булінгу (цькуванню)», Листа МОН України від 18.04.2023 № 1/5449-23 «Щодо проведення в закладах освіти правопросвітницьких заходів до Міжнародного дня протидії булінгу (День боротьби з цькуванням)», Листа МОН України від 31.08.2023 № 1/13094-23 «Про організацію освітнього процесу дітей з особливими освітніми потребами у 2023/2024 навчальному році», були розроблені та проведені наступні профілактичні заходи:

- просвітницька робота з батьками студентів, схильних до порушень навчальної дисципліни;
- консультації батькам студентів, що мають психологічні проблеми;
- підготовлена методична розробка для проведення тренінгу «Зупинимо булінг разом»;
- на сторінці у Фейсбук «Харківський соціально-економічний фаховий коледж» та на сайті ХСЕФК були розміщені публікації: «Сексуальне насильство над дітьми: секстинг, грумінг»; «Насилля через Інтернет: Кібергрумінг або як зрозуміти, що вас намагаються використати», «Булінг: інтимне селфі в інтернеті — жарт чи небезпечний ризик?», «Лайфхак про те, як визначити емоційного насильника», інші.
- Проводилась робота зі студентами, що мають ознаки залежності від соціальних мереж.
- Постійно велась співпраця з керівниками навчальних груп, лікарем-невропатологом коледжу.
- Проведення консультативної роботи, направленої на формування у здобувачів на рівні фахової передвищої освіти навичок психологічної стійкості, критичного аналізу подій та свого психологічного стану; правил поведінки у кризових ситуаціях:
  - доповідь на Педагогічній раді коледжу «Про психологічну підтримку здобувачів освіти і викладачів під час війни»;
  - участь у ЗУМ-конференції та доповідь на Педагогічній раді коледжу «Соціально-психологічний аспект проблеми дистанційного навчання у воєнний час».
- Надання індивідуальних консультацій та проведення корекційних занять з особами, що переживають панічні атаки, підвищений рівень тривожності, стани депресії та потребують психологічної допомоги та психосоціальної підтримки різного ступеня інтенсивності. Кількість таких звернень значно зросло.
- Проведення заходів психологічної підтримки здобувачів освіти та членів їх сімей, що:
  - перебувають у зоні постійних бойових дій;
  - внутрішньо переміщених осіб (трьом здобувачам, що мають статус внутрішньо переміщених осіб, надана можливість проживання у гуртожитку на території коледжу).
  - осіб, батьки яких є учасниками бойових дій;
  - осіб, що мають статус дітей-сиріт та дітей, чії батьки позбавлені батьківського піклування і які перебувають на вихованні у прийомних батьків;
  - осіб, що мають особливі освітні потреби;
  - осіб, які тимчасово перебувають за кордоном і переживають особистісні психологічні проблеми, проблеми з адаптацією тощо.
- У коледжі навчаються 18 здобувачів освіти з особливими освітніми потребами, які потребують особливої психологічної та соціальної підтримки. Для роботи зі здобувачами, що мають особливі освітні потреби, у коледжі діє постійно діюча «Команда психолого-педагогічного супроводу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами», склад якої затверджений відповідним наказом Директора ХСЕФК. Існує тісна взаємодія з Департаментом науки і освіти у Харківській обласній державній (військовій) адміністрації, Територіальними службами соціальної підтримки.
- Корекційна та консультаційна робота практичного психолога включала: індивідуальні психологічні консультації, індивідуальну психологічну діагностику; консультування батьків дітей з психологічними проблемами; постійне психологічне консультування та корекцію поведінки здобувачів освіти ХДСЕК, які потребують особливої уваги. Індивідуальну корекційну програму, що мала на меті корекцію та допомогу у вирішенні психологічних проблем, пройшли 7 здобувачів освіти. У форматі онлайн-консультування через різні комунікативні канали за індивідуальними

консультаціями звертались 10 студентів. Корекційна робота здійснювалась у тісній взаємодії з керівниками навчальних груп.

- Значна увага приділялась такому напрямку роботи практичного психолога, як просвіта та підвищення рівня професійної кваліфікації.

- у 2020 році пройшла курси підвищення кваліфікації (6 кредитів) за очною та дистанційною (заочною) формою навчання у Центрі післядипломної освіти Харківського Національного університету ім. В.Н. Каразіна за освітньою програмою «Психологія. Психолог. Практичний психолог». Сертифікат № 0207–2520–В від 20.02.2020;

- вивчила профілактичні програми, рекомендовані МОН України («Стрес як ресурс», «Безпечна поведінка підлітків в Інтернеті», «Ми та конфлікт», інші).

- була учасником декількох вебінарів МОН України;

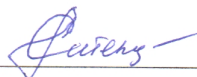
- за матеріалами навчально-методичного тренінгу «Запобігання гендерному насильству та жорстокому поводженню з дітьми», рекомендованого МОН України, розробила тренінг «Від дискримінації до гендерної рівності», на заключній стадії оформлення методичної розробки навчально-методичного тренінгу;

- зібрані матеріали для розробки навчально-методичного тренінгу «Переговорні стратегії у вирішенні конфліктів» з використанням таких інноваційних форм роботи, як «мозковий штурм», робота в малих групах, квести тощо.

- Харківський соціально-економічний фаховий коледж був учасником спільного проекту Генерального консульства Федеративної республіки Німеччина та Громадської організації «Центр психічного розвитку «Разом» під назвою «Разом до вільного життя! Зупинимо торгівлю людьми».

- Харківська область та м. Харків перебувають у зоні активних бойових дій. У зв'язку з цим відбулась трансформація роботи виховної та психологічної служби коледжу. Тимчасово призупинені такі форми профілактичної та просвітницької роботи, як **очні тренінги** («Профілактика булінгу та кібербулінгу», «Протидія домашньому насильству» для здобувачів 1-2 року навчання; робота «Студентської служби порозуміння»; «Година психолога» (планувались щомісячні заняття в групах з метою підвищення психологічної культури всіх учасників освітнього процесу); факультативи психологічної та соціально-педагогічної спрямованості («Психологія життєвого успіху: розвиток навичок самопрезентації», 2-3 курси; «Переговорні стратегії у вирішенні конфліктів», 2-3 курси; «Від гендерної дискримінації до гендерної рівності» (2-3 курси); «Зупинимо булінг разом», 1-3 курси). Натомість Години психолога та тренінгові заняття проводились в інших форматах, зокрема у форматі конференцій на платформі ZOOM.

Практичний психолог
Харківського соціально-економічного
фахового коледжу

ЛАРИСА СТЕПАНОВА